KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM 1966 MÁR 17 KÖNYVTÁR

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

VIII. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM. Ára: 30 fillér 1966. FEBRUÁR 23.

NAPIRENDEN

az egyetemi oktatók eszmei-, politikai arculata

Őszintén, meggyőzően, példát mutatva...

Különböző szintű és jellegű eszmecserék során szerzett tapasztalatokra, a három kari pártszervezet összefoglaló jelentéseire támaszkodva múlt hónap 26-án megvitatta egyetemünk párt-végrehajtóbizottsága a tanszemélyzet eszmei-, politikai-, erkölcsi arculata mai helyzetét.

Az elmélyült, elemzően részletekbe menő huszonkét sűrűn gépelt — tanulmánynak is beillő — írásos anyagból, mely a vita alapjául szolgált, idéztük a beszámolónk elején álló megállapítást. Oktatóink őszintén tárták fel erényeivel és hibáival együtt tudományos-, kutató-, tanító- és nevelő tevékenységükkel kapcsolatos tényeket. Leszögezték a legdöntőbb alapelveket, amelyek szerint működniük kell és bátran, személyeskedéstől mentesen irányították a párt-végrehajtóbizottságon belül a figyelmet azokra a legfontosabb teendőkre, amelyekkel az egyetem munkáját magasabb szintre emelhetik.

Itt, a Közgazdász hasábjain a vitából az tarthat számot közérdeklődésre, ami a diákokat közvetlenül vagy közvetve érinti. Ezért teljességre törekvés nélkül igyekszünk számot adni ezekről a problémákról:

A vb követelményként állította a tanszemélyzet minden tagja elé, hogy a hallgatók ideológiai-politikai nevelésében vegyen részt. Bírálólag hangzott el: „Egyesek, legalábbis gyakorlatilag még mindig nem adták fel azt a korábban nyiltan is hangoztatott véleményüket, hogy a hallgatók nevelése a tanárokra csak annyiban tartozik, amennyiben az az oktatási folyamatban elvégezhető..."

Ha pedig nincs élő kapcsolat az egyetem tanárai és hallgatói között, úgy nehezen érhető el, hogy a jövő fiatal közgazdászai ne csak megtanulják a marxizmus—leninizmus betűit, de annak tartalma szilárd meggyőződésükké váljék már most, egyetemi tanulmányaik ideje alatt. Világnézetté formálni a fejekben azt, ami a jelenlegi gyakorlat szerint legtöbbször csak tananyag, nem könnyű. Főleg akkor válik nehézzé, ha a hallgatók az elméletben tanultakat nem tudják minden esetben a mindennapok gyakorlatával összhangba hozni, (s ha az ilyenkor bennük felmerült elbizonytalanodásra, kételyekre — ott és anol egyáltalán azok felszinre kerülnek —) nem mindig az ideológiailag legfejlettebb, előttük tekintélyes tanároktól kapnak választ, hanem legtöbbször a fiatal, náluk alig idősebb és érettebb tanársegédektől, akik közül néhányan maguk sem rendelkeznek még szilárd kommunista meggyőződéssel. Hogy a szemináriumokon, a gyakorlatokon milyen szinten és mélységben folyik az oktatás, a nevelés, azt „fent" legtöbbször nem is tudják, mert igen kevés az olyan tanszékvezető, docens, aki egyéb munkája mellett időt tud és időt akar szakítani a fiatalokkal való közvetlen foglalkozásra. Ott ahol ez megtörténik, eleven az érdeklődés, és az „illik" kérdések és válaszok helyett őszintén feltárják a diákok amit nem értenek, amiben nem látnak tisztán, amit ellentmondásosnak éreznek. Ilyen alkalmakkor szenvedélyes érdeklődés, nyílt vita során nyilatkoznak meg és

> *„Oktatóink magatartása, jelleme egészében véve olyannak ítélhető, mint amilyen az értelmiség egyéb rétegeinek többségénél tapasztalható... Figyelembevéve azonban azt, hogy egyetemünk fő feladata a kommunista szakemberképzés — igen nagy szerepe van a személyes példamutatásnak. Igy az átlagosnál valamivel szigorúbb mérce alapján kell megítélni saját helyzetünket."*

amit következésképp megértenek, valójában sajátjuknak ismerik el, szilárd meggyőződésükké válnak az egyébként elvonatkoztatott, esetleg csak tananyagnak vélt igazságok.

Nem egy egyetemi hallgató elmondotta, mikor e tárgyban kérdeztük őket, hogy a tanárokkal alig vagy egyáltalán nincs személyes, emberi kapcsolatuk. Közülük igen kevesen és ritkán vesznek részt különböző rendezvényeiken, a KISZ-taggyűléseken, a kollégiumi megbeszéléseken, a klub színes és sokágú politikai, ideológiai tartalmú összejövetelein... S ezt a végrehajtó bizottságon folyó vita során a párt helyi vezetői megerősítették:

Ezek a problémák összefüggnek az eszmei-, politikai arculattal — állapították meg — és ezek a tények beárnyékolják a kommunista erkölcsi arculatot is.

Arról is szó esett, hogy ha a hallgatók a tanárok némelyikénél önző anyagiasságot, megalkuvást, taktikázást és kényelmességet látnak, ha azt tapasztalják, hogy oktatóik között akadnak akik őszintétlenek, egyes eseményeket vagy jelenségeket szubjektív módon ítélnek meg, ha vannak köztük szerénytelenek és indokolatlanul beképzeltek, fennhéjázók, akik mások eredményeit lebecsülik — akkor ezek a tanárok nemcsak önmagukon ejtenek foltot, de magatartásukkal negatív módon befolyásolják a fiatalok fejlődését.

Egyetemünk tanárainak túlnyomó része azonban helyes emberi magatartásával példát mutat a fiatalok előtt. Őszintén, meggyőzően, példát mutatva a kommunista normák kialakításához. Megállapította az MSZMP egyetemi pártvégrehajtóbizottság, hogy a helyileg és esetenként fellelhető eszmei-, politikai és magatartásbeli hiányosságok ellenére, mindent összevetve a tanszemélyzet alapjában véve egységes, a párt és a kormány politikáját igenli és az átlagosnál jobban összeforrott marxista—leninista kollektíva. Hogy a mércét a vita során mégis az átlagosnál jóval magasabbra kell emelni, annak nyilvánvaló oka, hogy oktatóink jelentős részének hivatásszerű tevékenysége az ideológiai-, politikai kérdésekkel való foglalkozás; az ideológiát tudományos igényességgel, szilárd meggyőződéssel és kommunista példamutatással kell művelniük. Objektív és reális adottság, hogy alkotóan alkalmazzák a marxizmus—leninizmus elméletét és közvetlenül is hozzájáruljanak annak továbbfejlesztéséhez. Adott körülmények között pedig az elmélet és gyakorlat egységét jelenti — akár országos, akár egyetemi ügyekről van szó, avagy a tanszemélyzet gondjaira bízott fiatal kommunista szakemberek képzéséről és neveléséről —, hogy a szavak és tettek azonosságát kell megvalósítani.

Radvánszky Rózsa

Az egyetem MSZBT szervezete műsoros délutánt rendezett

JÓL SIKERÜLT

Az MSZBT közelmúltban lezajlott IV. kongresszusa tiszteletére *egyetemünk MSZBT-szervezete* műsoros délutánt rendezett. A műsort *Nagy Vilmosné*, a nyelvi intézet adjunktusa állította össze. Munkájában nagy segítségére voltak a tanszék többi tanárai, egyetemünk szakszervezeti bizottsága és diákjaink.

Az egyetemi MSZBT-szervezet eddig csak orosz nyelvű műsorokat adott, s ezt a hagyományt a jövőben is folytatni kívánják. Ez a mostani előadás kivétel volt, ezúttal az oroszul nem tudók számára is érthetővé akarták tenni a műsort, hogy ezzel is előmozdítsák a szovjet—magyar barátságot.

Dr. Barczán Endre adjunktus megnyitó szavait követő színvonalas műsorban felléptek egyetemünk hallgatói, volt diákjaink (akik művészpályán működnek), valamint *Mikes Lilla* előadóművésznő és *Mensáros László*, a Madách Színház tagja.

Az előadás igyekezett ízelítőt adni a sokrétű szovjet—orosz művészetből. Klasszikus és tánczene, szatíra és komoly irodalom területéről összeállított műsorszámok váltották egymást. Nagy tapsot kapott *Prjahin Vladimir*, a moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Állami Intézetének IV. évfolyamos hallgatója, aki magyar nyelven beszélt életéről, és arról, hogy miért tanul magyarul.

Elmondta, hogy a Szovjetunióban ma már egyre többen tanulmányozzák Petőfi, Ady, József Attila anyanyelvét.

Dicséret és köszönet illeti MSZBT-szervezetünket és a Nyelvi Intézet fáradozását, különösen azt a kezdeményezést, hogy nemcsak egyetemünk adminisztratív és fizikai dolgozóinak, hanem a környékbeli lakótömbök és üzemek képviselőinek, munkásainak is lehetővé tették a színvonalas műsor megtekintését.

— halász —

ISMÉT NÉPSZERŰ

Alig három hete nyitott ki újra a klubunk.

A kezdet jól sikerült, kétszázan tapsoltunk Rátonyi Róbertnek érdekes útibeszámolójáért. Nagy közönségsikere volt a könnyűzenei estnek és sokakat érdekelt a labdarúgás is. Viszont szervezési melléfogások miatt elmaradt a múlt félév legsikeresebb sorozatának, a FÓRUM-nak idei első vitaestje. A klub népszerűsége növekszik, mind többen töltenek délutánonként is néhány percet pihenésképpen foteljeiben és az új játékok sem nélkülözik hallgatóink érdeklődését.

KÜLFÖLDI KAPCSOLAT

Saarbrückenben tartózkodik egyetemünk 15 tagú küldöttsége. Látogatásuk a tavaly felvett kapcsolat folytatásaként jött létre. Viszonzásul saarbrückeni fiatalok jönnek Budapestre, márciusban.

Tűzkeresztség után

Az élet lassan visszatér megszokott medrébe. A folyosókról eltüntek a sötétruhás, izgatottan várakozó vizsgázók csoportjai. Már csak néhány tanszék előtt toporognak a rendíthetetlen utóvizsgázók.

Néhány elsőévessel beszélgettem a napokban Az első vizsgaidőszak, a tűzkeresztség élményeiről, kudarcairól és sikereiről beszéltek.

A KITŰNŐ: A tanulási módszerem bevált. Év közben három tárgyat tanultam rendszeresen, ezekből a vizsgát is hamar letettem. A többi tárgynál évközben inkább azokat az ismereteket rendszereztem, amelyeket fontosnak és alapvetőnek tartottam. Minden vizsgámnál biztosra mentem, egyetlen egyszer éreztem, hogy nem volt teljesen megérdemelt a jeles.

A JÓ: Őszintén megvallva nehezebbnek gondoltam a vizsgákat, a hallottak alapján, s így bizonyos fokú kellemes csalódásban volt részem. Viszont ugyanakkor nem számítottam arra, hogy ennyit kell majd ácsorogni és idegeskedni, amíg sorrakerülünk. Volt olyan vizsga, amelynél nyolcra voltunk kiírva, és délután háromkor hívtak be. Úgy látom, hogy a csoportban is azok a vizsgák sikerültek jobban, amelyeknél nem kellett sokáig ácsorogni a folyosón.

A KÖZEPES: Annak ellenére, hogy csak 3,5 lett az átlagom, a hallottakhoz képest könnyebbek voltak a vizsgák. A vizsgajegyek a vizsgán nyújtott tudásomat megfelelően tükrözték, jobbat nem kaphattam volna saját érzésem szerint sem.

AZ ELÉGSÉGES: Én nem is akartam jobb eredményt elérni. Most körülbelül tudom, hogy mennyit kell tanulni egy kettesért, és a jövőben sem kívánok többet készülni egy-egy vizsgára. Egyik vizsgámra az utolsó száz oldalt aznap reggel olvastam el. Ebből is meglett az elégséges.

Ők voltak azok, akik beszéltek. Mert voltak olyanok is, akiknek semmi hozzászólnivalójuk nem volt ehhez a kérdéshez.

cs.

TUDÓSÍTÁS A VIETNAMI NAPOKRÓL

„Ne akkor kiálts..."

Az 1966. február 21—26-ig terjedő időben került sor a klubban a *Vietnami Napokra*, az USA agressziója elleni tiltakozás jegyében. Az eseménysorozatot 21-én, hétfőn a vietnami kiállítás megnyitása vezette be, majd ezt követte este 7-kor a klubvezetőség által szervezett sajtókonferencia, amelyen *a DNFF budapesti irodajának képviselője és a VDK budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője* és sajtóattaséja válaszolt a hallgatók kérdéseire. A sajtókonferenciát *Farkas Péter*, a klub vezetőségi tagja nyitotta meg.

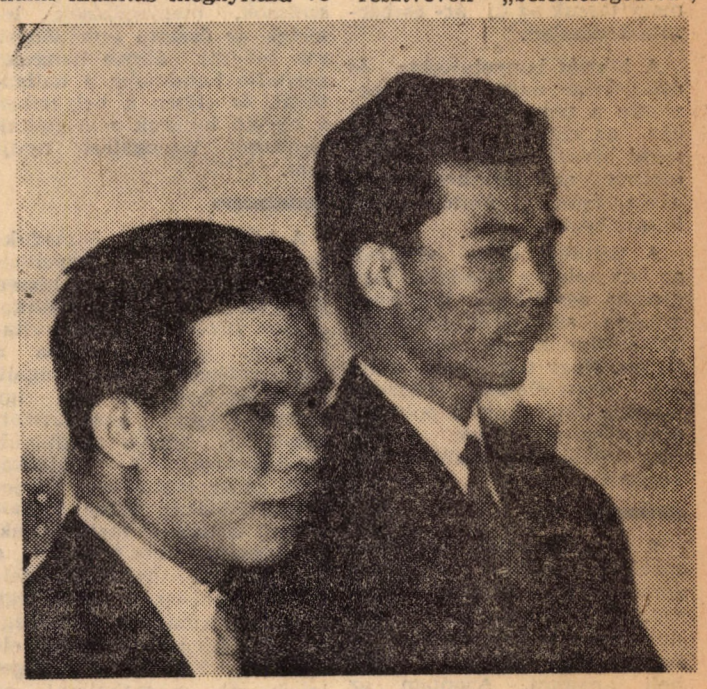

Fotó: Szava

A vietnami vendégek, miután üdvözölték egyetemünk dolgozóit és hallgatóit, köszönetet mondtak azért a támogatásért, amelyben a magyar ifjúság és az egész magyar nép részesíti őket. A rövid válaszbeszédbe beleszőtték a VDK és a DNFF jelenlegi politikai, katonai helyzetének rövid ismertetését. Ezután került sor a szó szoros értelmében vett sajtókonferenciára. Természetesen ez az elnevezés csak szimbólikus jelentőségű, hiszen a mintegy 60—70 résztvevő egyike sem volt hivatásos újságíró. A néhány másodperces kezdeti feszültség után — amely minden ilyen rendezvény sajátja — csak úgy záporoztak a különböző kérdések. Az elsők inkább általános tájékozódó jellegűek voltak, később olyanok is előkerültek, amelyek a probléma részletmozzanataira irányultak, felvetődtek a „kényes" kérdések is.

— Milyen mértékben sikerült összehangolni a VDK diplomáciai tevékenységét?

— Dél-Vietnamnak a Viet-Kong által ellenőrzött területe csupán mezőgazdasági szempontból jelentős-e vagy pedig ipari centrumokra is kiterjed?

— Milyen külföldi segítséget kap a DNFF az amerikai agresszorok elleni harcukhoz?

— Van-e reális esélye egy újabb Dien-Bien Phu-nak?

— Szükség van-e magyar önkéntesekre Vietnamban?

Ezekkel a kérdésekkel csak a kérdések áradata nem akart véget érni. Vendégeink összefoglaló választ adtak, csak a leglényegesebb kérdéseket válaszolták meg külön-külön.

A sajtókonferencia befejezése után *dr. Réczei László* elvtárs, egyetemi tanár a nemzetközi kapcsolatok tanszékének vezetője, a *Vietnami Napok védnöke* kért szót. Rövid bevezető után *felolvasta azt a két távirattervezetet, amelyet az egyetem tiltakozó gyűlése intéz az USA budapesti nagykövetségéhez, valamint a VDK kormányához.* Ez utóbbiban együttérzésünket fejezzük ki a VDK-t ért amerikai agresszió miatt. A felolvasás után felcsattanó taps jelezte, hogy a gyűlés a tervezetet elfogadta.

Ezek után rövid szünet következett. A szünetben vendégeink megtekintették a kiállítást, amelyen a vietnami eseményeket dokumentáló hírügynökségi jelentéseken, képanyagon, vietnami népművészeti tárgyakon és számos más érdekes kiállítási tárgyon kívül két jelentős vietnami tárgyú képzőművészeti alkotás is bemutatásra került. *Farkas Aladár: A híd* című mindenki által jól ismert szobrának eredetije és egy fiatal festő — *Lakner László* — sok szürrealista elemet tartalmazó vietnami kompozíciója.

A szünet után filmbemutató következett, amely vietnami és nyugati felvételek bemutatásával illusztrálta az est folyamán elhangzottakat. A program este 10 óra felé ért véget.

Lapzárta után bonyolódott le az eseménysorozat több része: *Vitaest Vietnamról, Vietnami művészet*, és a *szombat esti* könnyebb műfaj; *táncest a vietnami fiatalok részvételével*, így ezekről későbbiekben tudósítunk.

Károly Péter

Színvonalasabb politikai órákat

Február 11-én az első- és másodáves csoportvezetők, illetve KISZ-titkárok előadást hallgattak meg országunk gazdasági helyzetéről, fejlődéséről, az ár- és bérintézkedésekről. A pártbizottság sokszorosított tájékoztatója legtöbb csoporthoz még időben eljutott.

Azóta zömmel lezajlottak már a félév első politikai órái. A cél az volt, hogy részleteiben is megismerjük és megvitassuk az új ár- és bérintézkedéseket.

A kérdés bonyolultsága és újszerűsége nagyon megnehezítette a téma feldolgozását, bár az elmúlt hónapokban sokat olvastunk és hallottunk ezekről az intézkedésekről, bevezetésük fontosságáról, hatásaikról.

A politikai órák vitáinak az lett volna a feladata, hogy őszinte beszélgetés keretében minden személyes probléma, tisztázatlan kérdés választ találjon. Négy foglalkozás alapján kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy a politikai órák sajnos, nem tudták maradéktalanul betölteni szerepüket.

A foglalkozások referátumokkal kezdődtek. A bevezető előadások általában színvonalasak voltak, igen nagy mértékben támaszkodtak a kapott tájékoztatóra és írásbeli anyagra. Azonban az előadók közül sokan — főleg az elsőévesek — nem voltak tisztában a különböző közgazdasági kategóriákkal, és inkább a rendelkezések részletes ismertetésére szorítkoztak. A bevezető után megindult a beszélgetés és ez volt az a pont, amelynél az izgalmasnak ígérkező politikai órák zátonyra futottak.

Vita nem tudott kialakulni, pedig probléma volt elég. Kérdéseket intéztek ugyan az előadókhoz, akik azonban hiába kaptak jó alapot a rendelkezések részletesebb tanulmányozásához. Globálisan megismerték azok különböző oldalait, de tehetetlenül álltak szemben számos részproblémával, képtelenek voltak az intézkedések meszemenő okait, hatásait meglátni.

Minden jó szándék megbukott a konkrét tények ismeretének hiányán. Értelmetlen polemizálás, valóságnak nem megfelelő számadatokkal való fölösleges dobálódzás, közbeszólások, megjegyzések, letörték az őszinte érdeklődést, sok helyütt álmos hangulat kerítette hatalmába a hallgatókat, és ebben a helyzetben a nevelő tanárok sem tudtak hatékony támogatást nyújtani.

A közbeszólások önmagukban nem utaltak fegyelmezetlen magatartásra, hiszen gyakran kialakul a politikai órákon olyan egészséges vitaszellem, amely elmossa a hozzászólások formaságait. Adott esetben ez nem így történt. Igaz, közrejátszott ebben a kérdés rendkívüli összetettsége. A politikai órák eddig többnyire kifejezetten politikai (főleg külpolitikai) témákkal foglalkoztak. Lényegesen más azonban a világpolitika hatalmas felszínén mozogni, mint egy közvetlen kihatású gazdaságpolitikai kérdés mélyében elizagodni. Ezt a különbséget igyekezett megszüntetni az előkészítő munka, de az még így is, mint láttuk, nagyon kevésnek bizonyult. A baj ott volt, hogy csak a foglalkozásokon derült ki, hogy a hallgatók saját körükben nem tudnak ilyen témákat egyedül feldolgozni. Az egyik első éves csoport megismétli foglalkozását külső előadó részvételével; a politikai órán mindössze összeírták a felmerülő problémákat, amelyekre majd választ szeretnének kapni.

Mindezek indokolttá teszik, hogy ezentúl külső előadókat is bevonjunk hasonló esetekben. A politikai gazdaságtan tanszék nagy segítséget adhat abban, hogy a viták valóban eredményesek legyenek.

Mivel első- és másodéves csoportokról van szó, hasznos lenne — amennyiben ezt a hallgatók igénylik —, ha a szemináriumvezetők a szemináriumi foglalkozások keretében vagy azon kívül közreműködnének a problematikus kérdések megoldásában.

A jövőben nem szabad megengedni, hogy a politikai órák értetlenné, unalmassá váljanak, s azon kell lennünk, hogy az értékes viták új ismereteket nyújtsanak és szilárd meggyőződésre neveljenek.

Halász György

Segítség a nyelvtanuláshoz

Bauer Tamásnak a Közgazdász 1965. november 22-i számában megjelent *„Fegyelmik és tanulságok"* cikke nyomán a *nyelvi tanszék* megvizsgálta, milyen nehézségekkel küzdenek az I. éves hallgatók az orosz nyelv tanulása során. Ezzel kapcsolatban a tanszék a következő tájékoztatást adja:

A nyelvoktatás az egyetemünkön folyó szakképzésnek szerves része. Tantervünk ezért — a többi egyetemekhez viszonyítva — magasabb óraszámot biztosít az orosz nyelvoktatásnak, a jóváhagyott program pedig *egységes követelményeket* ír elő valamennyi hallgató számára, *tekintet nélkül arra, hogy milyen nyelvi előképzettséggel került az egyetemre.* A nyelvi tanulmányait befejező hallgatónak „tudnia kell szakmájával kapcsolatos általános közgazdasági, tudományos, társadalomtudományi, politikai jellegű szövegeket, a napi sajtóban és szakfolyóiratokban megjelent közleményeket szótár segítségével önállóan tanulmányozni, megérteni és magyarra lefordítani; ilyen szövegeket helyes kiejtéssel, érthetően felolvasni, az olvasott szöveg tartalmáról rövid tájékoztatást (anotáció) adni orosz és magyar nyelven és végül a programban megjelölt társalgási témákról, valamint szakmája főbb tárgyköreiből egyszerűbb orosz nyelvű beszélgetést folytatni. Ezenkívül ismernie kell a nyelvtant és az egyes témakörök szókincsét a programban előírt terjedelemben".

Az egyetemi nyelvoktatás *számol* az általános és középiskolában *megszerzett nyelvi ismeretekkel és készségekkel,* s azokat a szakmai képzés érdekei szerint fejleszti tovább. Mivel hallgatóink különböző típusú iskolákból kerülnek egyetemünkre, a nyelvi tanszék az I. évfolyamon a *technikumi szintről indul, azzal a feltételezéssel,* hogy a hallgatók a technikumban oktatott nyelvi anyagot *ténylegesen tudják is* (hiszen a nyelvet a középiskolában legalább 240—360 órában tanulták).

Egészen *kis* számban kerülnek az I. évfolyamra olyan hallgatók is, akik eddigi tanulmányaik során *nem* tanulták az orosz nyelvet (dolgozók iskolájában vagy olyan technikumban végeztek, ahol más nyelv volt kötelező). Ezeknek az oktatásáról a nyelvi tanszék külön *„kezdő"* csoportokban gondoskodik, *magasabb óraszámban.* Egyévi tanulás után ezek a hallgatók a normál csoportokban folytatják a nyelvtanulást, hogy minél előbb ismerkedjenek meg a szaknyelvvel, de a II. és III. évfolyamon is ún. *korrepetáló csoport áll rendelkezésünkre.* Ily módon a valóban kezdő hallgatók az I. évfolyamon külön csoportban heti 4 órában, a II. és III. évfolyamon 3 + 2 — összesen 5 órában kapnak nyelvi kiképzést. Ilyen óraszám mellett a III. évfolyam végére *el kell és az órákon való aktív részvétellel el is lehet* érni azt a színvonalat, amelyet a program követelményként előír.

Természetesen *sok függ attól, hogyan fogja fel a hallgató a nyelvtanulást, akarja-e megtanulni a nyelvet.* Az I. évesek között végzett felmérés és a tapasztalat azt mutatja, hogy az órákon aktívan részt vevő hallgatóknak hetenként átlagosan 3 órányi otthoni foglalkozásra van szükségük, hogy jó eredményt érjenek el a nyelvtanulásban.

Kb. 200 I. éves hallgató véleményének meghallgatása után a következő kép tárul elénk: az I. éves hallgatóknak kb. 22%-a fordít heti 3 vagy kevesebb órát a nyelvi tananyag elsajátítására, viszont 60%-a heti 4—6, 16%-a pedig ennél több időt fordít a készülésre. A válaszokból az is kitűnik — s ez magyarázza az előbbi megoszlást —, hogy a hallgatóknak kb. 60%-a rossz módszerrel végzi az otthoni tanulást. Ezért a tanszék az I. évfolyamon oktató tanárok feladatává tette, hogy ismertessék az otthoni tanulás helyes módszereit.

Meglepő eredménye a felmérésnek az is, hogy *szinte minden nyilatkozat abban látja a hiányosságok okát, hogy a középiskolában nem volt módja elsajátítani azokat a nyelvi alapokat, amelyekre az egyetemi nyelvoktatás épül.* Abban már természetesen megoszlanak a vélemények, hogy ennek *ki vagy mi az oka: a szorgalom hiánya, az oktatás alacsony színvonala vagy más.* Igen sokan elsősorban magukban látják a hibát, sokan pedig bevallják, hogy csak itt, az egyetemen találkoztak először komoly követelményekkel, anélkül, hogy ezeket túlzottaknak tartanák.

Igaz, hogy sokan elsősorban a *maguk* hozzáállásában látják a megoldás kulcsát, de *joggal várnak* komoly *segítséget a tanszéktől* is elsősorban a beszédkészség fejlesztéséhez, a szótanulás megkönnyítéséhez és a nyelvtani hiányosságok felszámolásához.

Az elhangzott kívánságokat a nyelvi tanszék a lehetőségekhez képest figyelembe fogja venni. Szükségesnek tartja azonban nyomatékosan felhívni a figyelmet arra, hogy a középiskolai tananyaggal elmaradt hallgatóknak e hiányosságaikat feltétlenül *pótolniuk* kell. Ehhez *vegyék figyelembe a nyelvi tanszék segítségét, járjanak el a konzultációkra vagy az egyes évfolyamok számára rendszeresített korrepetáló órákra.*

A nyelvi tanszék *az egyetemi KISZ-szervezettel* együttműködve, *kis tanulócsoportokban* vagy *egyénileg is* kész a segítséget igénylő hallgatókat a hiányosságok felszámolásában a legmeszszebbmenően *támogatni.* Ezúttal is felkéri a hallgatókat, hogy nyelvtanáruknál vagy a tanszékvezetőnél kérjék a segítség megszervezését.

Suara Róbert
tanszékvezető docens

Szűnjék meg a sorbaállás!

Hozzászólás az „Egyedül vagy a csoporttal?" cím alatt megjelent íráshoz

Kozma Judit legutóbbi számunkban megjelent javaslatához egy-két módosítást, illetve újabb gondolatot szeretnék hozzáfűzni.

Jó dolog, hogy a sorbaállási probléma helyett a hangsúlyt a vizsgafelkészülés időtartamára irányította. Igaza van, hogy a jelenlegi jelentkezési rendszer mellett a rossz jegyeket gyakran indokolják így: „Nem volt időm."

Ugyanakkor Kozma Judit javaslatával gyakorlati szempontból mégsem értek egyet.

Elméletileg tényleg az lenne a legegyszerűbb megoldás, ha a csoportok együtt vizsgáznának egy-egy tantárgyból, s hogy a megbeszélt felkészülési idő megadásával történne a vizsgabeosztás.

De! A hallgatók különböző képességétől és szorgalmától függően, azonos tantárgyra, személyenként erősen eltérő a felkészülési napok száma. Nehéz, sőt lehetetlen volna az egész csoportot egységes időigény szerint beosztani.

Melyik szerv vállalná azt a nagy többletfeladatot, hogy összeegyeztesse, beossza a tanszékek vizsgaidőpontjait, a csoportok vizsganapjait?!

Javaslatom a következő:

Azoktól a csoportoktól, amelyeknek többsége (minimum kétharmaduk) együtt akar egy tantárgyból egyazon napon vizsgázni, a jelentkezési nap előtt egy héttel fogadják el a kért időpontot a tanszékek. S bár merész kívánságnak hangzik (egy-két tanszéken már alkalmazzák), a tanszéki oktatók az igényeknek megfelelően próbálják elvállalni a különböző vizsganapokat.

Az egyéni jelentkezők?

A kiírt időpontban és a tanszék által megállapított vizsganapokra irathassák csak fel magukat, keljenek fel hajnalban, tolongjanak és veszekedjenek, ha nem igyekeztek alkalmazkodni a többség akaratához.

Összefoglalva: a szemeszterenként megismétlődő vizsgajelentkezési problémák megoldását, főként a tanszéki oktatók időbeosztásának reformjától várnánk. Egyszerűen csak a sorrendet kellene megváltoztatni. Ugyanis eddig először a vizsgáztatók adták le a napjaikat, s ehhez írták fel a jelentkezőket. Javaslatom szerint a jövőben, először a csoportos jelentkezéseket kellene feljegyezni, s ha a tanszéki létszámtól függően lehetséges, úgy a kívánt napok közül válasszák ki maguknak az oktatók a vizsganapokat.

Petres Sándor

TÁNC HAJNALIG

a Makarenko utcai kollégium farsangi bálján
Fotó: Váradi

Mese a lányról, a fiúról és a jó emberekről

Egyszer volt, hol nem volt, az ország fővárosán nem innen és nem túl, volt egy régi pesti bérház. Fehér falú udvari szobájában élt, éldegélt egy fiatal szerelmespár. Szegény, de becsületes emberek voltak. Ösztöndíjukból tengették életüket és akkor sem zúgolódtak, ha esténként üres paprikáskrumpli került az asztalukra. Csak akkor sóhajtottak fel, ha fülükbe jutott, hogy az export traktorokból hiányzott a motor. Mert hittek a szocializmusban és azt kívánták tiszta szívből, vajha álmaik beteljesülnének és rájönnének Marx bácsi nyomán, mit és hogyan cselekedjenek, hogy a traktorokba valami úton-módon motor is kerüljön. Gondolataik gyakran elkalandoztak: hogy s mint lesz, ha kikerülnek az Életbe. Programozott szállításról, termelésről, jó normarendszerről, egyszóval, komoly, okos feladatokról álmodoztak. Elhatározták, hogy vidékre kérik elhelyezésüket, lemondanak még együttlétük boldogságáról is.

Okos emberkék voltak, tudták, hogy nem megy majd minden simán. Lesznek majd ravasz emberek, akik nagyítóüvegen át mutogatják tervteljesítésüket. Lesznek buta emberek, akik nem értik meg javaslataikat. Lesznek gáncsoskodók, akik nem engedik bevezetni a milliókat jelentő ütemtervet. Lesznek törtetők, akik próbálják megfúrni igazgatói állásukat. Tudták, hogy vannak még jobboldali elemek, akik merő rosszindulatból akadályozni fogják munkájukat. Sorra vették hát az összes várható nehézséget, hogy ne érje őket meglepetés. Csupán egyre nem számítottak: az emberi jóindulat gyakran különös megnyilvánulásaira.

Egy szónak is száz a vége, a szegény, de becsületes pár készült az Életre. Jártak, vagy nem jártak az Egyetemre. Tanultak is ott minden szépet és jót, amire csak szükségük lehet pályájukon. Megtanulták, milyennek kellene lenni a szocialista gazdaságnak, és milyen törvényeknek kellene azt alávetni. Tanulhattak annyi matematikát, könyvvitelt, statisztikát és népgazdasági tervezést, amennyit csak szemük, szájuk megkívánt.

Történt aztán, egy szép, de esős napon, hogy az egyetem rektora diplomásoknak nyilvánította őket és útjukra bocsátotta a siker és hírnév felé. Meghatódottan búcsúztak az épület falaitól. Hazaérve fogták kis batyujukat, benne a pogácsával, A tőkével, és útnak indultak.

A fiút D városba, a lányt F városba helyezték. Mindkettő kis városka volt, jó messze egymástól. A fiatalokat virágcsokorral és szinte azonos szövegű beszéddel fogadták. Mind a két városka lakói kitódultak az utcára, hogy láthassák őket. Mert Gagarint már látták ugyan személyesen, de közgazdászt még egy fiát sem. Az első napokban mindkettőjüknek hasonló programjuk volt, az egymástól jó száz kilométerre fekvő városkákban. Megismerkedtek a tanácselnökkel, a párttitkárral, az SZB-titkárral és még akivel csak lehetett. A lány szeme könnyes volt a meghatottságtól ennyi bizalom és jóindulat láttán; a fiú zavartan köhécselt ugyanazon okból. Sok felköszöntőtől és bortól zúgott a fejük, esténként pedig nagyon hiányoztak egymásnak.

Hetednap már munkába kezdtek. A lányt egy hibás szivattyú mellé állították, figyelje meg jól és tegyen javaslatot megjavítására. A fiút az igazgató titkárnője mellé ültették, hogy a vállalat belügyeivel ismerkedjen.

Nyolcadnap a lány félénk hangon közölte a főmérnökkel, hogy megtalálta a hibát. A főmérnök csodálkozva és gyanakodva kérdezte: Máris? Az lehetetlen. Visszaküldte a lányt, hogy nézzen jobban utána az Ügynek. A lány engedelmesen indult, a főmérnök gyanakodva követte tekintetével a bokáit.

A fiú úgy találta, hogy mindent megtanult már a titkárnőtől, és felfedező útra indult a műhelyekbe. A futószalagnál megállt, mert valami a szemébe ötlött: csak minden harmadik munkás dolgozik. Erősen összeráncolta a homlokát és gondolkodott. Hamarosan rájött a titok nyitjára.

A kilencedik napon a fiú felkereste igazgatóját és közölte vele tapasztalatait. Az igazgató fölényesen, a többet tapasztaltak jóindulatával mosolygott és konyakkal kínálta. A fiú nemcsak a tényt, hanem az okot is feltárta: ha minden munkás dolgozni akarna a szalagon, nem lehetne termelni, mert hárman végeznék egy ember munkáját. Így feleslegessé válna a szalag. Az igazgató már nem nevetett, de biztatóan megjegyezte, majd gondolkodik a dolgon.

A lány pedig újra vissza-

Mégegyszer a Magazin gitáregyüttesről

Nem könnyű dolog röviden, de a valósághoz hűen a diákbizottságunk támogatásával gyakorló Magazin gitáregyüttes múltjáról és jövőjéről írni. Jelenét a lap előbbi számában *Tóth Tibor* lakótársunk tollából közelebbről megismerhettük, s az egyetemi klub könnyűzenei estjén arról is meggyőződhettünk, hogy a próbálási adottságok körüli problémák és a a tanulmányi lemaradás fellépésükön erősen éreztette hatását.

A gitáregyüttes tagjait valóban hétről hétre buzdítottuk, ismételten hangoztatva a szakzsüri által történő meghallgatásuk lehetőségét. A kultúrosztály vezetőjével kétszer is megállapodtunk konkrét időpontban, azonban először a kultúrosztály — másodízben a diákbizottság hibájából elmaradt a meghallgatás. Igy ebből a szempontból jogos a cikkíró elégedetlensége.

★

Bessenyei Lajos KISZ-titkárral és *Nápfrádi László* kultúrosztály-vezetővel decemberben, közös megbeszélésen a fesztiválgyőztes Magazin-együttes KISZ-vb-támogatását illetően az alábbiakban állapodtunk meg:

„1. A gitáregyüttes anyagi fedezet hiányában és azért, hogy hosszabb gyakorlat alatt jól összekovácsolódjanak, *tényleg* amatőr alapon, kedvtelésből gyakorolják a modern tánczenét és mint a diákbizottság zenekara működjenek.

2. Még a vizsgaidőszak előtt szakzsüri előtt szerepeltetjük, s a javaslatok alapján átalakítjuk az együttest, s év végére megpróbálunk kialakítani egy több stílusban játszó zenekart. A szükséges teendőket a kultúrosztály vállalta.

3. A lehetőségekhez mérten az együttest többször szerepeltetnék az Egyetemi Klub táncestein; a kollégiumi bálrendezőségnek elsősorban a Magazint javasolják, s kívülálló szervek igényére anyagi juttatás ellenében (hogy a zenekar felszerelési tárgyakkal gyarapodhassék) szintén a győztes együttest javasolják."

Az elmúlt hetekben erősen kibontakozott vitát és nézeteltérést, közvetlenül a harmadik irányelv ellentétes értelmezése váltotta ki. A Magazin ugyanis kérte a kultúrosztályt, hogy a klub első táncestjén a zenét ő szolgáltathassa, jutalomként bemutatkozna a gitárzene iránt rajongóknak. Ez nem sikerült. Ugyanakkor egymás után három ajánlatot is kaptak kívülálló szervektől, társadalmi szereplésre. A Magazin először az egyetemen szeretett volna bemutatkozni, de az ajánlatokat hiányos felszerelése miatt sem vállalhatta volna el.

Tóth Tibor — a cikk írója — a fesztiválgyőztes együttesre kívánta felhívni a figyelmet. Diákbizottságunk egységes véleménye szerint célját elérte.

Ugyanakkor meg kell jegyeznünk, egyetemünk kulturosztályának aktív, kiemelkedő tevékenységére való tekintettel, hogy a Magazin-együttes felkarolása objektív nehézségekbe ütközik. A cikk írójának körültekintőbben kellett volna véleményt alkotnia, hiszen a Magazin-együttesen belül is akadnak még megoldásra váró problémák.

Kun Béla téri Kollégium Diákbizottsága

KLUBMŰSOR

Február 28., hétfőn 15 órakor:
GYURCSEK FERENC szobrainak és CSAVLEK ANDRÁS grafikáinak kiállítása. Megnyitó.
Este, 19 órakor vendégünk RODOLFÓ.
Március 3-án csütörtökön 19 órakor:
HIDAS ANTAL. Közreműködnek az Egyetemi Irodalmi Színpad tagjai.
Március 5-én szombaton, este 8 órától reggel 5-ig.
FARSANGI BÁL.
Vendégek: a TV 1962-es és 1965-ös KI MIT TUD? versenyének győztesei, valamint a GÖRBE TÜKÖR együttes. Játszik a Faluhelyi trió.
Március 7-én hétfőn 19 órakor:
VÁCI MIHÁLY
Közreműködnek Irodalmi Színpadunk tagjai.
Március 12-én, szombaton 19 órakor
SZOMBATESTI TÁNC
1966 divatja — divatbemutató

Irodalmi Színpadunk — Tatabányán

„Egyetlen szerelmed"

Még december közepén jelentkezett új műsorával *egyetemünk Irodalmi Színpada.* A klubban mutatták be *„Egyetlen szerelmed"* címmel összeállításukat a világirodalom szerelmi lírájából.

A napokban, február 11-én műsoruknak már sokkal kiérleltebb, gördülékenyebb előadásával *Tatabányán* vendégszerepeltek.

A megyei irodalmi folyóirat színházi rovatában nagy elismeréssel ír az együttesről.

„Egyetlen szerelmed című műsoruk átfogóan, sokrétűen ölelte fel a világirodalom szerelmi költészetét. Különösen nagy tetszést aratott előadásuk első része, amely a *Carmina Buránából,* és a *Nagy Testamentumból* volt összeválogatva — írja a lap. — A második rész a klasszikus és a mai, modern líra ötvözete; szerkesztése sokrétűen ölelte fel és foglalta magában *Petőfi, Vörösmarty, Szabó Lőrinc, Wolker, Radnóti* és több *mai* fiatal költő verseit."

Az előadás legnagyobb érénye a sikeres szerkesztés —, az egymást követő versek vagy ellenpontot jelentettek, vagy a téma kibővítését, hangulati kiegészítését szolgálták.

A megérdemelten nagy sikert aratott előadás a szerkesztő *Mikó János,* a rendező *Vadász Gyula,* és a tehetséges *szereplőgárda* munkáját dicséri.

Az előadók közül különösen *Litvai Kornélia, Sági Ildikó, Héja Csilla, Szakáts Anna,* valamint *Bánki Frigyes, Érdi Csaba, Szőllősy Szabolcs* és *Lovász Péter* arattak sikert.

Viszonzásképpen a közeljövőben — tervek szerint *március elején — a tatabányai Irodalmi Színpad* új műsorral szeretne bemutatkozni egyetemünkön.

Éless Béla

Menzaproblémák

Két, hónapok óta húzódó problémát szeretnénk felvetni, olyan dolgokat, amelyeknek mielőbbi megoldása érdekében már többször érdeklődtünk a menzavezetőségnél.

Még az elmúlt tanév végén felvetődött az á la carte ételválaszték közvetlen ármegjelölésének hiánya. Kértük az üzemvezetőséget, hogy a napi ételféleségek felsorolásos kiírásán kívül árcédulákkal külön, minden egyes választékot jelöljenek meg, hogy menet közben kalkulálhassunk a maximális jegykihasználás érdekében. Ősz eleji kérdésünkre kifejtették, hogy a cédulák elhelyezése gyakorlatilag lehetetlen, mivel elkallódnának. (?) Erre javasoltuk, hogy az ármegjelölést az ételválaszték fölött, a műanyag ablakra helyezve oldják meg, de azóta még mindig nem történt változás. Az elmúlt napokban tudtuk meg, hogy kérésünk a vállalati központnál akadt el, ugyanis harmadszori megrendelésre sem küldenek számlapokat. Vajon ideiglenesen, egyszerű, saját készítésű papírlapocskák nem felelnének meg erre a célra?

Ez év elején örömmel hallottuk, hogy tervbe vették az étteremben egy kézmosó helyiség létesítését. Azóta a tervből valóság lett. Lassan már egy hónapja készen áll a mosdó, működnek a vízcsapok, rendben állnak a kagylók, de ezideig nem vehettük azokat igénybe. Érdeklődésünkre a gazdasági hivatalban kiderült, hogy ők nem is tudnak a kézmosó helyiség elkészültéről (?)

A használatba adás modern feltételei: folyékony szappantartó, és szárítókészülék jelenleg nem kapható, de törölközőkkel és szappanokkal felszerelve a közeli napokban kívánják megnyitni a kézmosó helyiséget az erre illetékesek.

— petres —

ment főmérnökéhez és közölte vele, hogy egy olyan kerek ízé, alighanem egy tengely — eltörött. A főmérnök sóhajtva állt fel, fáradt hangon dicsérte jó munkáját, majd megsimogatta az arcát és elment.

A tizedik napon a fiú felment az igazgatóhoz. Egész éjjel nem tudott aludni az izgalomtól, mi lesz az Ügy sorsa. A titkárnő kedvesen fogadta: „Sajnos, az igazgató elvtárs minden perce foglalt, most éppen a Munkaügyi Minisztériumtól vár interurbán telefont. Ha jól sejtem — folytatta kacsintva — éppen magáról akar tárgyalni."

— Hát máris — gondolta a fiú — máris intézkedik.

A lány csillogó szemmel lépett a mérnök szobájába és kérte, hogy beszélhessen vele. Az azonnal meg is hívta délután öt órára egy presszóba. A lány boldogan sietett a megbeszélt helyre. Izgatottan kezdett mesélni a nagyszerű újításról, amelyet Kovács János gépkocsivezető nyújtott be hozzá. Az újítás lényege: ne préselt celofánból, hanem acélból gyártsák a szivattyútengelyeket. A főmérnök gondterhelten bólogatott és kifizette a lány kávéját.

A tizenegy és tizenkettedik napon mindketten munkahelyükön őgyelegtek és szerettek volna valami nagyot és igazit csinálni.

A tizenharmadik napon mindkettőjüket hivatta igazgatójuk. Mindkét igazgató egyformán mosolygott és likőrrel kínálta őket. Szorgalmas, még nagyra viheti emberkéknek nevezték a fiatalokat, további lelkes, jó munkára biztatva. Közölték, hogy igyekezetük elismeréseképpen az ország fővárosába, Budapestre helyezik őket. Ragyogtak a boldogságtól és köszönő szavakat rebegtek. Kis szobájukra, az előttük álló nagy feladatokra és boldog együttlétükre gondoltak. Hálásan szorították meg a feléjük nyújtott jobbokat.

Búcsúzóul mindketten végigjárták az üzemüket. Az egyik munkás a gépzajban alig hallhatóan elmormogta a fiúnak, hogy a futószalagon minden harmadik munkás kivételével az igazgató unokatestvérei dolgoznak.

A ragyogó Annamária a könyvelésből mosolyogva köszönt el a lánytól. Nem akarta üres kézzel útjára engedni, beavatta hát legújabb titkába: a főkönyvelő elvtárssal együtt dolgozik egy újításon. Igen bonyolult dolog, a lényege, hogy nem préselt celofánból kell gyártani a szivattyútengelyeket...

Egymással szemben áll az íróasztaluk. Ha felemelik fejüket és átnéznek a felhalmozott irathalom felett, mosolyuk találkozik. Boldogan élnek, amíg rá nem jönnek, hogy a jóindulat útjai kiszámíthatatlanok.

Kékesi Katalin

Februári tavasz

Foto: Urbán

ABSZOLUTIZÁLNI?!
— még nem lehet...

— A második világháború idején az USA-ban állították üzembe az első nyelvi laboratóriumokat... A cél az volt, hogy rövid idő alatt különböző idegen nyelveket beszélő összekötő tiszteket, tolmácsokat képezzenek ki. (Olyanokat, akik a felszabadított területeken élő polgári lakossággal gyorsan kapcsolatba kerültek.) Ezért hívták a nyelvi laboratóriumokban alkalmazott módszert kezdetben Army Method-nak.

A háború befejeztével a polgári oktatásban is alkalmazták a laboratóriumi nyelvi oktatás módszerét. Fokozatosan vezették be az Egyesült Államok egyetemein, középiskoláiban, sőt néhány általános iskolájában is.

Mindezt Vizy elvtárs, egyetemünk nyelvi laboratóriumának vezetője mondotta el, mikor érdeklődtünk a lassan két esztendeje működő nyelvi laboratóriumunk létrejöttének körülményeiről.

— Nyilvánvaló, hogy a nemzetközi tapasztalatok alapján mi is lehetőséget kerestünk arra, hogy nyelvoktatásunkat — főleg a nyelvigényes szakon végző hallgatóink számára — meggyorsítsuk és ezzel egyidejűleg meg is könnyítsük. Amíg azonban a mai körülményekhez eljutottunk, sok-sok nehézséggel találtuk magunkat szemben...

— Nemigen tudtuk, hogy ilyen vállalkozás mekkora összeget emészt fel. Az első időben azt hittük, 100 000 forint elegendő lesz, aztán... ez az összeg közel hatszorosára növekedett! Nem is tudunk elég hálásak lenni az egyetem gazdasági igazgatóságának megértő magatartásáért, azért, hogy megteremtették a lehetőségét annak, hogy a kezdetleges körülmények között megindult nyelvi laboratóriumban ma már magas szintű oktatás folyjék...

— Kezdetben a vezérlő asztalon volt négy magnetofon, a fülkékben fejhallgató és mikrofon. Később minden fülkét elláttunk egy-egy egycsatornás magnetofonnal. De a nyelvi laboratóriumokban általában az a követelmény, hogy a berendezések kétcsatornásak legyenek; a két párhuzamosan futó sáv közül az egyiket lehallgathassa, a másikra pedig felvételt készíthessen a hallgató, ezért a magnetofonokat még egy-egy erősítővel építettük egybe.

— Ma már laboratóriumunkban egyidejűleg bármilyen fokú és nyelvű gyakorlás folyhat — délelőtt tanári irányítás mellett, délután önálló foglalkozás keretében...

Vizy elvtárs szavain a riporter fellelkesedett. Már csak az bántotta, hogy miért csak 1—2 szak privilégiuma a nyelvi laboratóriumban való tanulási lehetőség? Mármár azt szerette volna, ha abszolútizálni lehetne az ilyen módon történő nyelvi oktatási rendszert...

A nyelvi tanszék 336-os szobájába ment, és Mélykuti Ferencnét kérdezte a tapasztalatokról és főleg a lehetőségekről. A válasz így hangzott:

— Tapasztalataink nagyon frissek és mindössze másfél évesek. Semmi esetre sem tudok örök érvényű aranyigazságokat mondani. A laboratórium jelentőségét nem szabad túlbecsülni, sem abszolútizálni, bár az biztos, hogy helyes alkalmazása hatékonyabbá, intenzívebbé teszi a nyelvtanulást. Különösen alkalmas a hallás utáni megértés és a beszédkészség fejlesztésére, valamint mechanikus és automatikus gyakorlatok elvégzésére.

— Hogy körülbelül hány százalékkal fokozza a tanulás intenzitását és rövidíti le egy adott nyelvtudási szint eléréséhez szükséges időt a laboratórium?! — Sajnos, erre a kérdésre sem válaszolhatok és hasonló számításokról és kísérletekről sincs tudomásom...

A jövő kétségtelenül újabb oktatási formák bevezetését igényli a hagyományos nyelvoktatással szemben. Az átlag egyetemista orosz nyelvtudása például egyáltalán nem tükrözi a benne rejlő 10 éves munkát, pedig nyelvi elzártságunk, földrajzi és politikai helyzetünk szükségszerűen megköveteli, különösen diplomás állampolgárainktól egy-két nyelv felsőfokú ismeretét. Biztosak vagyunk benne, hogy a ma még bizonyos szempontból kísérletnek tekinthető nyelvi laboratórium később tovább fejlődik.

Budai Benjámin

A nyelvi körök félévi terveiről

A nyelvi köri tanács megtartotta második félévi alakuló ülését. A vezetőgárda összetételében változás nem történt, s reméljük, aktivitásuk terén is megtartják az eddigi színvonalat.

A megbeszélés első felében a tavalyi munka értékelésével kapcsolatban hangzottak el észrevételek, majd az e félévi programokról esett szó. El kell érni, hogy a rendezvények az eddiginél jobb szervezéssel, hatékonyabb propagandával hívják magukra a hallgatók figyelmét. Ezt szolgálják majd a bejáratnál elhelyezett plakátok.

A terv, nyelvi körönként 4—5 programot tartalmaz. Ezúton hívjuk fel a figyelmet többek között az orosz és német nyelvi kör autóbuszkirándulásaira, a spanyol és angol nyelvi kör szavalóversenyére, valamint a francia nyelvi kör tervezett irodalmi estjére. A tanév befejező programja lesz a már hagyományos, összes nyelvi köri közös program, ahol a jól és eredményesen dolgozó aktívák munkájuk elismeréseként jutalomban részesülnek.

Petrácska Veronika

Egyetemünk vezetősége intézkedett!

Társadalmi ösztöndíjas hallgatóink és az állami ösztöndíjban részesülők január végén nem vehették át a részükre járó februári összeget. Lapunk korábbi számában ezt szerkesztőségi cikkben szóvá tettük, s ennek eredményeként örömmel tapasztaltuk, hogy a szombati megjelenést követően, már kedden osztani kezdték a társadalmi ösztöndíjakat.

A gyors intézkedés — amiért az egyetem vezetőségének valamennyi ösztöndíjas hallgató és a Közgazdász szerkesztő bizottsága részéről köszönetet mondunk — egyben lehetővé tette azt is, hogy a kifizetett pénzösszeg egymás közötti kölcsönzés formájában az állami ösztöndíjas hallgatókat is segítse.

A tanulságot levonjuk: a jövőben is szóvá tesszük azt, „ami fáj", mert látjuk, hogy érdemes.

„A modern burzsoá filozófia kritikája"

A *filozófia tanszék* a II. félévben is folytatja alternatív-fakultatív előadássorozatát.

Programja:

I. *A politikai filozófia kezdetei* (Tocqueville).

A politikai filozófia tárgya. A szabadságjogok. A politikai és társadalmi egyenlőség „antinómiája". A bürokratizálódás. A vezér-probléma.

II. *A jelenkori „új osztály"* elméletek.

III. *Max Weber.*

IV. *A szellemtörténet néhány problémája.*

V. *Az „Ipari társadalom".* A *történeti haladás alternatívája.* A „pluralista determinizmus", mint a „pluralista társadalmak" elméletének filozófiai alapja. Raymond Aron és Walt W. Rostov történeti haladás alternatíváinak különbözősége. Az „Ipari társadalom" és a marxizmus.

VI. *„Szocializmusok" Afrikában.* (Sengher és Fanon elméletének ismertetése és értékelése.)

VII. *A kibernetika néhány filozófiai problémája a mai burzsoá filozófiában.*

Információelmélet és megismerése. A „kibernetikai forradalom". A kibernetika és a mai burzsoá szociológia. A kibernetika távlatai a burzsoá filozófia szemszögéből.

★

Az előadásokra *jelentkezni lehet naponta 14—16 óra között a tanszéken* (II. 232.) Bellókné elvtársnőnél.

SPORT

Ismerd meg őket!

Amint azt lapunk a múlt év legutolsó számában hírül adta, cselgáncscsapatunk fölényes győzelmek sorozata után megérdemelten került be az OB I-be.

A most következő riportszerű írásban a közeli ismerős közvetlenségével szeretném bemutatni a győztes csapat tagjait; akik a kemény edzésekkel teli 4 év után megérdemelten élvezik kitartó munkájuk gyümölcsét.

A csapat legkönnyebb embere Oláh János. Az ELTE magyar irodalom és néprajz szakos hallgatója. Küzdőmodora laza és könnyed, ami gyors és változatos dobásokban szokott végződni. Kevesen tudják róla, hogy igen jó verseket és irodalmi tanulmányokat ír. Az Új írásban és a „Tiszta szívvel"-ben is jelentek meg írásai. Egyszer megkérdeztem tőle, hogyan tudja ezt a két dolgot összeegyeztetni. Annyit mondott csupán, hogy nála ez csak idő kérdése.

Ipacs László próbálkozik egy dobással

Cseh László, a Műszaki Egyetem hallgatója, a csapat egyik legrégibb tagja. Eredményeit nagy szorgalmának és kemény küzdőmodorának köszönheti. A kelleténél jobban izgul a versenyeken; „peches" versenyzőnek tartja magát. Amikor jövőbeli terveiről beszélgettünk, ezeket mondta:

— Oláh Palit (MTK) a legutolsó versenyen először megvertem, aztán a visszavágón kikaptam tőle. Ez azt jelenti, hogy állóképességemmel van baj. Ezt szeretném a jövőben javítani.

Ipacs László a válogatott keret tagja, a Műszaki Egyetem hallgatója. Fiatal kora ellenére a csapat egyik legrutinosabb versenyzője. Kiforrott, természetes küzdőstílusát a többiek is átvehetnék. „Gumiderekad van" — szokta neki mondogatni Nádai Pál edző. Be is bizonyította már; az új esztendőben mindhárom jelentősebb versenyét megnyerte. Tervei? Külföldi utazásra vágyik.

Thaisz Kálmán a Csepel Tranzisztor-motor Gyár fiatal mérnöke. Hosszú, nyúlánk s végtelenül nyugodt ember, eredményes, jó versenyző. Még a mázsán felüli partnereknek is komoly és nem könnyű ellenfele a maga 85 kilójával.

— Milyen terveid vannak a jövőben? — kérdeztem tőle, s ő így válaszolt:

— Ameddig a csapatban szükség van rám, számíthatnak rám, de én már csak tartalékosnak számítom magam — mondta szerényen.

Nagy Miklós válogatott kerettag a Műszaki Egyetem hallgatója. Annak ellenére, hogy a magasabb súlykategóriába tartozik, gyors mozgású s váratlan helyzetekbe kényszeríti ellenfeleit. Az utóbbi időben a nehéz vizsgák és betegsége kissé megviselte, de reméljük, 27-én a Hungária Kupa nemzetközi versenyén legjobb formájában lesz ismét.

Végül, de nem utolsósorban meg kell említenem Nádai Pál sikeres edzői munkásságát. Azt hiszem, egy edző számára minden dicséretnél többet jelent az a tény, hogy csapata bejutott az OB I-be és neveltjei nemzetközi versenyeken indulnak. Jelenleg a csapat utánpótlásának megszervezésével fáradozik. Sajnos, tornaterem hiányában nagyon nehéz egy új kezdő csoportot beindítani. A jövő héttől kezdve szerencsére biztosítottak heti két órát. (Kedden és szombaton.) 40 főnél azonban sajnos, nem tudunk több játékost felvenni a szakosztályba, úgy, hogy aki jelentkezni akar, minél előbb tegye, mert könnyen kimaradhat.

Végül még néhány szót a szurkolótáborról.

Igaz, hogy a cselgáncs korántsem olyan tömegsport, mint a labdarúgás, de küzdősport lévén élvezetes és izgalmas szituációkat teremt. Sokakban él még a régi előítélet, amely még ma is a judo őskorának primitív küzdőmodorára apellál. Igaz, ilyen volt, de ma már más lett ez a sport. Győződjetek meg róla! Bizonyításként említem, hogy az utolsó versenyen, a győzelmek 90 százaléka tiszta dobással történt, és csak 10 százaléka, úgynevezett bírói döntéssel. Nem panaszképpen, de irigységgel mondom, hogy majd minden csoportnak van kisebb-nagyobb szurkolótábora. Bizony, nekünk is jólesne, ha egy-egy nehezebb mérkőzésünkön ti is hozzájárulnátok lelkes szurkolásotokkal győzelmünkhöz.

Zelnik János

MODERN TÁNC iránt rajongó fiúk és lányok figyelem!
A Mező Imre Kollégium Diákbizottsága

TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOT INDÍT

Első összejövetel:
1966. március 5-én, szombaton
délután 3—6-ig
a Makarenko utcai kollégium
színháztermében
JELENTKEZÉS: a kollégium portáján, március 3-ig
FOGLALKOZÁSOK: hetenként egyszer
RÉSZVÉTELI DÍJ: 40 főnél több jelentkező esetén, két hónapra, összesen: 40 Ft

Kihasználatlan lehetőségek

A múlt félévben a kultúrosztály munkáját elsősorban a klub fémjelezte. Programja ma már mozgalmas, változatos, és ami fő, hallgatóink szívesen látogatják.

Most kevésbé látványos feladatot akarnak megoldani, mint amilyen a klub létrehozása volt. Az alapszervezetekben folyó kultúrmunkát szeretnék megszervezni úgy, hogy az egyes csoportok javaslatai, ötletei érvényesülhessenek.

Miért szükséges mindehhez a kultúrosztály közreműködése — kérdezhetné valaki, hiszen az alapszervezetek a csoportokkal maguk is megszervezhetik a szórakozást, a művelődés lehetőségeit.

Pécze Klára, a kultúrosztály munkatársa elmondotta, hogy az egyetemen több mint 100 csoport van és ezek közel 40 alapszervezethez tartoznak. Ha nem hangolnák össze a különböző kívánságokat, akkor nagyon sok kihasználatlan lehetőség maradna.

Az alapszervek kultúrosaitól nem is kívánható meg, hogy kapcsolatot tartsanak fenn minden színházzal, mozival, ismerjék a múzeumok, kiállítások változó programját, hogy értesülve legyenek minden olyan jelentős eseményről, amely közösségük számára érdekes lehet.

A kultúrosztály magára vállalja mindezt s ezzel megkönnyíti a szervező munkát. Anyagi segítséget is tud nyújtani akkor, ha egy-egy színdarabot 150—200 hallgató egyszerre néz meg, így ugyanis kedvezményes jegyhez juthatnak. Szívesen segítenének egynapos városnéző túrák megszervezésében (saját busszal, idegenvezetővel), múzeumlátogatásokhoz szereznének tárlatvezetőt stb.

— A kultúrmunka csoportokra épül és ha az alapszervezeti felelősök összegyűjtik a csoportok javaslatait, ötleteit, akkor várható, hogy a kultúrosztály összehangolja azokat.

—tá—

1966. március 5-én szombaton este 8-tól reggel 5-ig

FARSANGI BÁLT

rendezünk a klubban
Játszik: a Faluhelyi-trió
Műsor: közreműködnek az 1962-es és 1965-ös KI MIT TUD? győztesei és a GÖRBE TÜKÖR együttes
Jegyek elővételben 10 Ft-os áron kaphatók a szervezésen
Asztalfoglalás a kultúrosztályon minden nagyszünetben
Büfé!

Szakszervezeti híradó

Külföldi hajóüdültetésre az alábbi beutalójegyeket kaptuk:

Bratislavába egy női és férfi beutalójegy. Érvényes 1966. július 4-től 9-ig. Térítési díj: 733 forint. (Ebből 280 Ft zsebpénz.)

Bécs—Melk: egy beutalójegy. Érvényes július 11-től 16-ig. Térítési díj: 863 Ft, amiből 210 Ft zsebpénz.

Alduna: egy férfi és egy női beutalójegy. Érvényes augusztus 1-től 6-ig. Térítési díj 903 Ft (ebből 250 Ft zsebpénz).

Jelentkezni lehet az alapszervezeti TT-felelősnél. Határidő: április 20.

Az önköltséges üdültetés megszervezése most van folyamatban. A részletes tájékoztatót április 30-ig szétküldjük.

A korábbi évek gyakorlatától eltérően *már most* ismernünk kell a *Miskolc—Tapolcán* üdülni szándékozók számát a szobák miatt. Az üdülési idény július 1-től augusztus 31-ig tart. Szobadíj egy napra 2 személyre 15 Ft. Előfizetéses étkezés személyenként napi ötszöri étkezésre kb. 30 Ft (gyermek nem vihető). Jelentkezni lehet az alapszervi TT-felelősöknél. Határidő: március 5.

Tájékoztatásul közöljük, hogy előreláthatóan *Sopronban, Pécsett, Szegeden, Debrecenben és Mátraszentlászlón* lesz üdülési lehetőség.

Rátonyi Róbert — klubunk vendége
Foto: Váradi

RÖPLABDA

Közgazd. Egy—Bp. Pedagógus 3:1

Február 13-án végre eredménye is mutatkozott a sok lelkiismeretes edzésnek, s annak a kemény munkának, amit új edzőnk, *Juhász Zoltán* vezetésével végeztünk.

Csapatunk *Juhász — Harcsa — Tóth — Koncz — Bethlendi* — és *Somogyi* felállításban kezdett. Csere: *Turzó, Nagy.*

Az első játszma, amolyan ismerkedő jellegű volt, váltott labdamenetekkel, poénekkel — csapatunk végül 8:6-ra nyert. A második is jól indult, 8:5-ös vezetésünknél azonban hirtelen és érthetetlenül mindenki „leállt", s így rövid idő alatt eldőlt a szett sorsa: 10:8 arányban a *Pedagógus javára.* A harmadik és negyedik játszma már jobb és eredményesebb játékot hozott: Jól helyezett ejtések, erőteljes ütések váltogatták egymást, a sánc alatt pedig ellenfelünk nem tudott kibontakozni. *17:5, illetve 26:5 arányú pontkülönbséggel győztünk* s ezzel a bajnokság 8. helyére ugrottunk fel.

A következő hétközi edzések hangulata már a pozsonyi mérkőzés jegyében zajlik. Február 26-án indulunk *Pozsonyba,* a novemberben Pesten lejátszott *Közgáz—Pozsonyi Közgazdasági Főiskola* mérkőzés visszavágójára. (Novemberben mind a női, mind a férfi csapatunk 3:0-ra nyert a pozsonyiakkal szemben.)

Terembajnoki mérkőzésünkre azonban mindennek ellenére esély nélkül indultunk; a bajnokságban három ponttal vezető *Csepel utánpótlás* volt az ellenfelünk s így túlságosan is a papírforma szerint zajlott le ez a mérkőzés:

Csepel utánpótlás—Közgazd. Egy. 4:0

Csapatunk a következő összeállításban játszott: *Turzó, Nagy, Somogyi, Koncz, Tóth, Juhász.* Csere: *Bethlendi, Bognár.*

Az első percben a lelkesedés felcsillantott némi reményt a győzelemre, de aztán a belelendült csepeliek jó játékával szemben a csapat tehetetlennek bizonyult és nem is küzdött: 13:4, 22:1, 14:7, 17.5-re *ellenfelünk megérdemelten győzött.* Csak a harmadik 10 perc hozott lendületesebb játékot s ekkor vezetéshez jutottunk, majd 6:6-ra egyenlített a Csepel — és ismét, a játék egészére oly jellemző kép: pontatlan, enervált, gyenge játék.

László Gyula

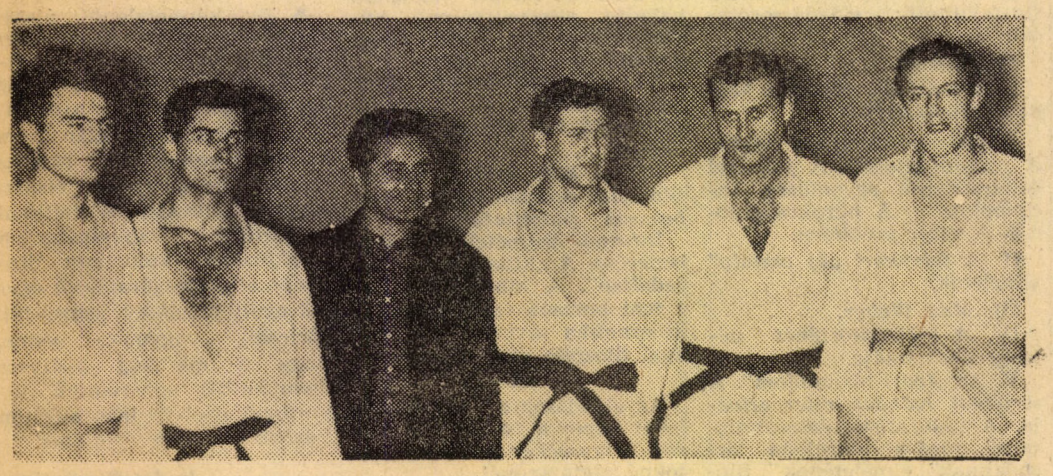

A „nagyok" edzőjük, Nádai Pál társaságában

MEGTÖRTÉNT

Az elsőnek behívott három vizsgázó közül egyik sem meri magát rászánni, hogy megkezdje a felelést. Eltelik negyedóra, majd újabb negyedóra, és még mindig senki nem hajlandó odamenni az asztalhoz. A vizsgáztató már türelmetlenül kérdi:

— Még mindig nem készült el egyikük sem?

Néma csönd a válasz. Ekkor a tanár újra megszólal.

— Aki elsőnek jön, annak egy jeggyel jobbat adok.

Ekkor az egyik diák feláll, odalép az asztalhoz és az indexére mutat:

— Akkor nekem tessék beírni az elégségest.

FILMKÖR

Minden idők legjobb filmje

Március 1-én, este fél 7-kor:
Patyomkin páncélos
szovjet film, készült 1925-ben. Rendezte: Szergej Mihajlovics Eizenstein. Szereplők: nem hivatásos színészek.
1958-ban, a Brüsszeli Világkiállításon a „Világ 12 legjobb filmje" közül, mint első helyezett elnyerte a „Minden idők legjobb filmje" címet.

☆

Március 8-án, este 7 órakor:
Állat az emberben
(francia film)
Rendezte: Duvivier
Főszereplő: Jean Gabin

NEM KÖVETENDŐ!

Az iparszak IV. évfolyamán az iparvállalati tervezés fő tantárgy volt, átlaga 2,33. (!) A vizsgázók 39 százaléka megbukott valamelyik szaktárgyból s ez az összes bukások 2/3-a...

Minden bizonnyal nagyrészt a hallgatók felelősek ezért a nem mindennapi „eredményért", de érdemes lenne megvizsgálni a tanszéken, nincs-e baj a vizsgakövetelményekkel és az anyag számonkérésének módszerével.

Epizód

Állunk a Kálvin téri könyvesbódé előtt, és nézegetjük az újonnan megjelent könyveket. Hirtelen felfedezzük a „Lady L."-t. Itt még kapható, de szombat van, és hétfőre talán el is fogy. Nekünk pedig mindössze 3 forint lapul a zsebünkben. Tanakodva ácsorgunk, és arra gondolunk, hogy most mindjárt megszólal az eladó, megkérdezi, mit szeretnénk venni, mi pedig kényszeredetten válaszoljuk: „Köszönjük, csak nézegettük..."

Valóban megszólalt:

— Maguk egyetemisták?

— Igen — válaszoljuk meglepetten. Bizonyára meghallotta, amit egymás között beszéltünk.

— Az orvosira járnak?

— Nem, a közgazdaságira...

— Mennyi pénzük van?

— Három forint.

— Hát az tényleg kevés. És mikor lesz pénzük?

— Hétfőre biztosan.

Éppen menni akartunk, amikor az eladó kinyújtotta az ablakon a Lady L. egyik példányát:

— Vigyék csak el, majd hétfőn kifizetik. Még a nevüket kérem, mondják meg, hogy felírjam.

Megkaptuk a könyvet, és ez a kis bizalom nagyon jólesett.

— ks —

HELYESBÍTÉS

A Közgazdász január 29-i számában Szabó Kálmán elvtárs felszólalásának ismertetésébe sajnálatos módon lényeges elvi hiba csúszott. Az 1. oldalon a felszólalás harmadik mondata az alábbiak szerint javítandó ki:

„Kiolvashatóan feltételezte, hogy a szocializmusban nem lesz vállalati érdek..."

Az ismertetésben egyéni érdekről van szó, márpedig Marx nyílvánvalóan feltételezte az egyéni érdek létét, ha munka szerinti elosztásról beszélt.

Ketten beszélünk

— Hallottad azt a példátlan esetet az orvosin?

— Nem tudom, miről beszélsz?

— Egy nő 21 éve jár oda, és még sincs meg a diplomája.

— Szerencsére nálunk ilyesmi nem fordulhat elő.

— Miből gondolod?

— Ugyanis a mi egyetemünk még nincs 21 éves.

f. t.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként
Felelős szerkesztő:
FAKI ÉN PÁL
Szerkesztőség
Bp. IX. Dimitrov tér 8.
III. emelet 381
Telefon: 186—850/139 mellék.
Kiadja a Hirlapkiadó Vállalat.
Készül a Szikra Lapnyomdában